

Ұлы Жеңіс күніне орай Бауыржан Момышұлының
ерлігіне арналған виртуалды көрме.

*«Алаштың айбыны - Бауыржан
Момышұлы»*

Соғыс біздің миллиондаған отандастарымыздың жүрегінде өшпес із қалдырды. «Ұлы Отан соғысы» - біздің заманымызда ғана емес, болашақ үшін де игілікті және толғандыратын әрі қызықты тақырып.

Б. Момышұлы

Көрменің мақсаты: Қазақ халқының өр тұлғаларының жалғасы болған, Отан қорғаған қаһарман ұлдарының бірі, Кеңес Одағының батыры, Қазақстанның халық қаһарманы Бауыржан атамыздың өмір жолдары, ерлік күресі, халқына сіңірген еңбегі жайлы таныстыра отырып, келешек ұрпақты өз Отанын сүйуге, оның намысы мен абыройын қорғауға даяр болуға, елінің болашағы үшін тер төккен тұлғаларды ұмытпауға тәрбиелеу.

«Ұлт намысы болған ұлы тұлға»

- 1910 жылдың 24 желтоқсанында Ресей империя Жамбыл облысының Жуалы ауданындағы Мыңбұлақ ауылында туған.
- 1921 жылы бастауыш мектепті Аса интернатына түседі (осы кезеңде қазақ жерінде ашаршылық басталады). 1924 жылдан бастап жеті жылдық мектепті Шымкент қаласында оқиды. 1928 жылда мектепті үздік бітіріп, Орынбор қаласындағы Қазақ Педагогикалық институтына оқуға түседі. Бауыржан мектепті бітіргеннен кейін біраз уақыт мұғалім болған.

- 1941 жылдары Қазақ әскери комиссариатының нұсқаушысы қызметін атқарады. Ұлы Отан соғысына 1941 жылдың қыркүйегінен бастап қатысты.
 - 1941-1945 жылдары Панфилов атындағы 8-гвардиялық дивизияның батальон, полк командирі, соғыстың соңғы жылдары аталған дивизияның командирі болады.
 - 1942 жылдың 6 маусымында "Қызыл Жұлдыз" орденімен марапатталады.
 - 1948 - 1950 жылдары 49-атқыштар бригадасы командирінің орынбасары қызметін атқарады.
 - Бауыржан Момышұлы — Кеңес одағының батыры, жазушы, Ұлы Отан соғысының даңқты жауынгері, әскери қолбасшы, стратег және тактик.
- Батыс майданындағы 16 армияның 316 және батальон командирі.
- 1952 жылы Кеңес Армиясы Бас Штабының жанындағы Жоғары әскери академияны тәмамдайды.
 - Соғыстан кейін 1950-1955 жылдары Совет Армиясы әскери академиясында сабақ береді.

МҰҚАҒАЛИ МАҚАТАЕВ

Бауыржан

Жан ұқпас жұмбақ емес бір жасырын,
Айтады ол тіке қарап жұртқа сырын.
Жаратпас жамап-жасқап жұрт ескісін,
Соғады өз дүкені сөз асылын.
Ойы бар қиялының қанатында,
Адаспас апарып бір салсаң тыңға...
Бір дәурен ойнап-күліп отырғаны,
Жалтылдап екі көзі қарсы алдында.
«Батырым - Бауыржаным» дейді халқым,
Алып ұш,ақын жүрек ердің даңқын.
Келешек келе жатыр көремін деп,
Тік басып туған жерде жүрген қалпын.
Ағамыз атағына асқар тау тең,
Жау келсе – жаубүйректтей етер жәукем,
Емендей ерегісер сұрапылмен,
Басымен бұлтты жайпап біздің Баукен!

“Еңбек Қызыл Туы”
Ордені

Бірінші дәрежелі
“Қызыл Ту” Ордені

“Ленин” Ордені

«Отан Соғысының
Ордені»

Әскери шайқастағы
еңбегі үшін

Мәскеуді қорғағаны
үшін

“Қызыл жұлдыз”
Ордені

«Қызыл Ту»
Ордені

«Германияны жеңгені
үшін»

«Кеңес Одағының
Батыры»
медалі

"Б.Момышұлының шығармашылық мұралары"

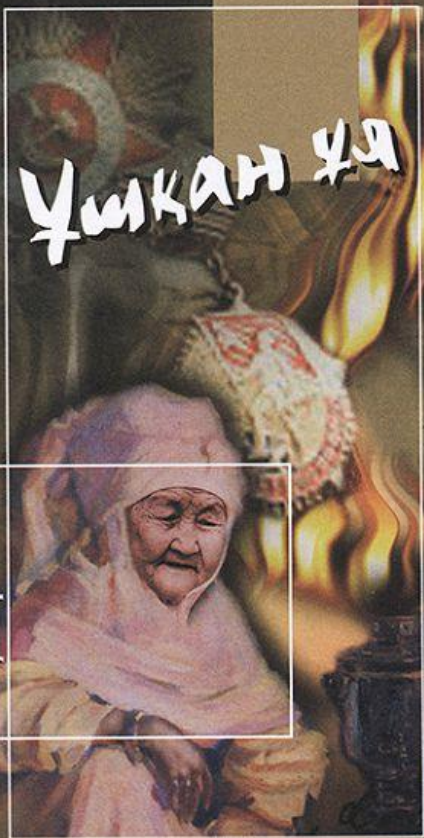

Бауыржан Момышұлының 2004 жылы «Жазушы» баспасынан қос томдық шығармалар жинағы жарық көрді. Жинақта «Қанмен жазылған кітап», «Ұшқан ұя», «Москва үшін шайқас», деп аталатын туындылары қамтылған.

Бауыржанның тұңғыш туындысы болтан, қазақ әдебиетіндегі шаттығы биік шығармалардың бірі - «Ұшқан ұя».

БАУЫРЖАН
МОМЫШҰЛЫ

Бауыржанның тұңғыш туындысы болтан, қазақ әдебиетіндегі шаттығы биік шығармалардың бірі - «Ұшқан ұя».

«Ұшқан ұя» повесі мемуралық жанрдағы шығарма ретінде жазылғанмен, ол проза деңгейіне көтерілген ұлттық сипатта жазылған нағыз көркем туынды. Б. Момышұлының «Ұшқан ұя» еңбегін ұлттық салт - дәстүрімізді, көркем шығармаға мазмұндап берген этнографиялық еңбек деп айтуға толық негіз бар. Шығармадағы негізгі мәселе - Адам, оның кемелдену жолдары болса, шығарма сюжеті осы адамдардын өзара әңгімелесуі, кеңесуі арқылы дамиды.

Бауыржан
Момышұлы

Москва үшін шайқас

Москва үшін шайқас шығармасы – жер шарына қазақ деген сарбаз халық бар екенін паш еткен, ешқашан ескірмейтін киелі кітап.

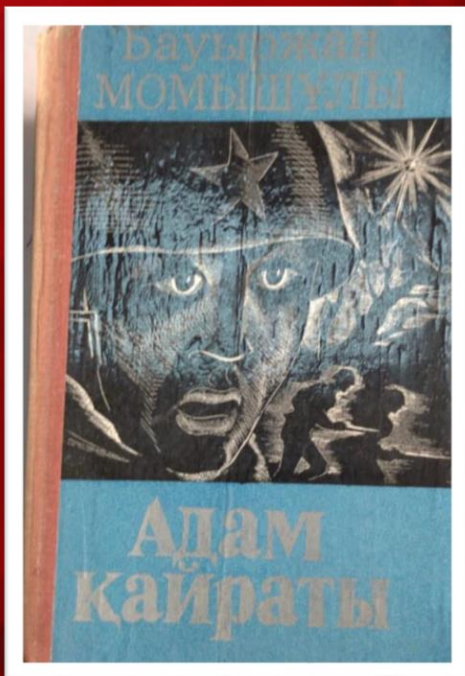
Москва үшін Фашистік Германия Кеңес Одағының астанасы – Мәскеуді бірнеше апта ішінде басып аламыз деп жоспарлады. Бірақ Мәскеу түбіндегі шайқаста Қызыл армия ентелеп келе жатқан фашист басқыншыларын тоқтатып, өздері қарсы шабуылға шықты. Бұл жеңісте қазақстандықтардың үлесі зор болды.

Александр Бектің «Волоколамское шоссе» (қазақшаға «Арпалыс» деп аударылған) романыны. Ұлы Отан соғысындағы басты шайқастың тарихы, жаны алқымға тірелген жауынгердің жан дүниесінің, күйзелісінің соққы берер жұдырыққа айналуының жыр-дастаны, масайраған арам пиғылды жауызды жер жастандырып, жаншудың шынайы көрінісі, қайғы- қасіретті қажыр мен жігерге жеңдіру – жеңіске апарар сара жолдың басты кепілі екендігіне көз жеткізген туынды. Бұл романды осы деңгейге жеткізіп тұрған, әрине, оның басты кейіпкері - Бауыржан Момышұлы.

Момышұлы, Б.
Бауыржан.
Адам қайраты

Момышұлы, Б. Бауыржан.
Москва үшін шайқас

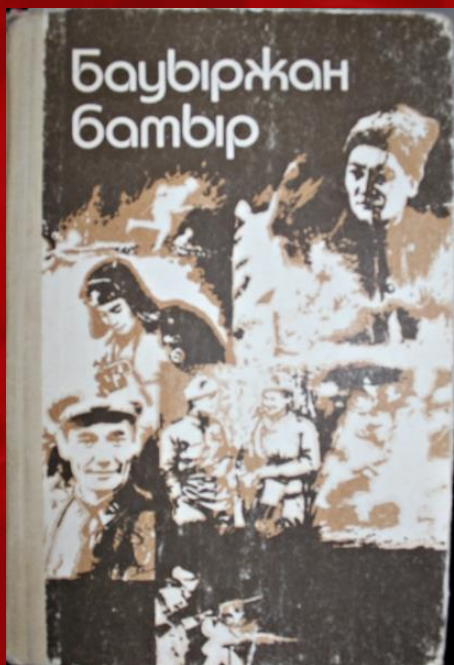
Момышұлы,
Бауыржан.
Қолбасшы күнделігі /
Дневник командира

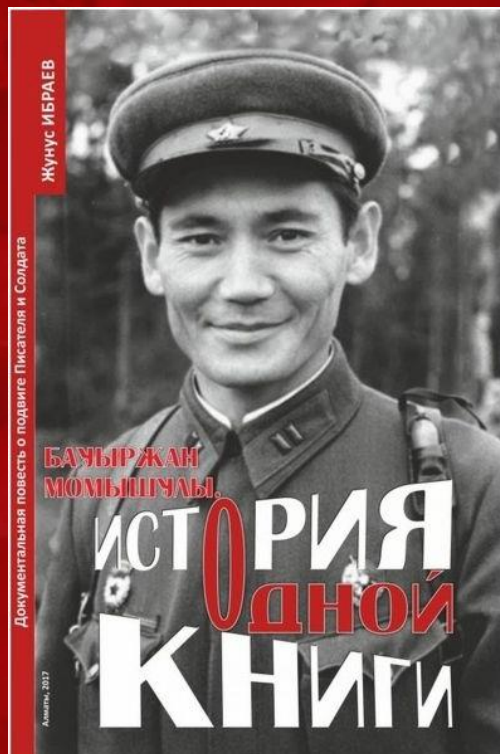
«Батыр рухына тағзым»

Кеңес Одағының Батыры, жауынгер-жазушы Бауыржан Момышұлының ерлік даңқы таусылмайтын шежіре. Ерлік – елге мұра, ұрпаққа – ұран. Бауыржан Момышұлы көзінің тірісінде-ақ аты аңызға айналған адам. Батыр Баукең ерлігімен, сөзімен, даналығымен, болашақты болжайтын кемеңгерлігімен еліміздің есінде мәңгілік сақталар халқымыздың ұлы тұлғасы.

Бауыржан батыр : совет
Одағының Батыры
Бауыржан Момышұлының
80 жылдық мерекесіне
арналған

Ибраев, Жунус.
Бауыржан Момышулы. История
одной книги

Момышулы, Бахытжан.
Сыновья Великого Волка:

Белгілі кинорежиссер Ақан Сатаев Кеңес Одағының Батыры, көзі тірісінде-ақ аты аңызға айналған алып тұлғалы жауынгер рухына арнап «Бауыржан Момышұлы» атты төрт сериялы телехикая түсірді. «Хабар» агенттігінің тапсырысы бойынша дүниеге келген телехикаяның сценарийін Тимур Жақсылықов жазған. Идея авторы – Айдос Үкібай. Қоюшы-операторы – Хасан Қыдырәлиев. Екінші дүниежүзілік соғыста асқан ерлігімен, кесек мінезімен ерекшеленген батыр туралы экрандық туындының сюжетіне Александр Бектің «Арпалыс» («Волоколам тас жолы») повесі арқау етілді.

Батыр баба басқарған батальон Мәскеу түбіндегі шайқаста да ерлік көрсетті. «Хабар» арнасының арнайы тапсырысымен түсірілген телехикаяда Кеңес Одағы батырының батыл әрекеттері баяндалған.

- 1 серия <https://www.youtube.com/watch?v=Ve1exyvTwGE>
- 2 серия <https://www.youtube.com/watch?v=k0kilxTDuQk>
- 3 серия https://www.youtube.com/watch?v=9Z7_TnBA1xQ
- 4 серия <https://www.youtube.com/watch?v=StlmCbUEVkc>

Бауыржан Момышұлы жайлы деректі фильмдер

Бауыржан Момышулы - легендарный командир .
Посвященный 109-летию легендарного командира,
панфиловца, обладателя множества наград, писателя и Героя
Советского Союза Бауыржана Момышулы выпуск Первого
канала Евразия.

<https://www.youtube.com/watch?v=4oKkTSB-PDM>

Бауыржан Момышұлы
Қазақстан ұлттық арнасының “Таңшолпан” бағдарламасында
шыққан арнайы шығарылымы, қазақ радиосының қорында
сақталған Бауыржан Момышұлының даусымен таныстырады.

<https://www.youtube.com/watch?v=I4czVTxapoc&feature=youtu.be>

Бауыржан Момышұлы ескерткіші

Бауыржан Момышұлы атындағы музейі

Бауыржан Момышұлы Әскери киімі

Назарларыңызға рахмет!